ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Էկոնոմիկայի, իրավունքի և կառավարման

ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ Վ.Վ.Հարությունյան

/Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 7

«22» դեկտեմբեր 2025 թ.

ԷԻԿ/բ-011, Հաշվապահական հաշվառում և աուդիտ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 041301.00.6,Կառավարում
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 041301.01.6,Կառավարում(ըստ ոլորտի)
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ Կառավարման բակալավր
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝ Էկոնոմիկայի,իրավունքի և կառավարման
/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ հեռակա
/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ հեռակա չորրորդ կուրս, 1-ին կիսամյակ

Դասախոս(ներ)՝ Գնորգ Խաչատրյան
/անուն, ազգանուն/

էլ. հասցե/ներ gekhachatryan@yandex.ru

Վանաձոր- 2025թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում 3
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները 3
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները 4
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները . . . .
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների . . . .
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը . . . .
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները . . . .
8. Դասավանդման մեթոդներ. . . . .
9. Ուսումնառության մեթոդները . . . .
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը . . . .
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ. . . . .
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ. . . . .
    - 12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ ..
    - 12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ. . . . .
    - 12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ. . . . .
    - 12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ . . . .
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում. . . . .
14. Գնահատում. . . . .
    - 14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում. . . . .
    - 14.2. Հարցաշար. . . . .
    - 14.3. Գնահատման չափանիշներ. . . . .
15. Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ. . . . .

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում[1].

«Հաշվապահական հաշվառում, վերլուծություն և աուդիտ» դասընթացը վերաբերվում է մասնագիտական ցիկլի դասընթացների հիմնական խմբին: Դասընթացը կարևորվում է կառավրման բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է 041301.016 կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Հատուկ մասնագիտական» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է բացահայտել ձեռնարկչատիրական գործունեության ոլորտում հաշվապահական հաշվառման և աուդիտի դասավանդման մեթոդները, ստեղծել նախադրյալներ յուրացնելու հաշվապահական համակարգերը:

- ձեռնարկչատիրական գործունեության ոլորտում հաշվապահական հաշվառման և աուդիտի զարգացման օրինաչափությունննների վերաբերյալ գիտելիքների փոխանցում ուսանողներին:
- ձեռնարկության հաշվեկշռում թույլատրելի ծախքերի ընդգրկման կարգը, ձեռնարկության սեփական և փոխառու միջոցների ներդրման, շահույթի հաշվարկման չափանիշների հետազոտության շրջանակներում հմտությունների և կարողությունների ձևավորում ուսանողների մոտ:
- ձեռնարկությանը պատկանող նյութական արժեքների և սեփական միջոցների համեմատության և վերլուծելու ունակությունների ձեռքբերում ուսանողների կողմից:
- հաշվապահական համակարգի օղակների և ֆինանսական վերահսկողության ձևերի վերլուծելու կարողությունների ձևավորում տարբեր իրավիճակներում:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են.

- Սովորեցնել հաշվապահական ծրագրերի և գիտելիքների տեսական հիմքերը:
- Բացատրել ֆինանսատնտեսական պլանների կազմման աշխատանքների օրինաչափությունները:
- Ամրապնդել ուսանողների կողմից ձեռքբերված տեսական գիտելիքները գործնական իրավիճակային խնդիրներով:
- Սովորեցնել ուսանողներին կատարել ֆինանսական և հաշվապահական հետազոտություններ, կազմել խնդիրներ և կատարել եզրահանգումներ ըստ արդյունքների:
- Սովորեցնել ուսանողներին վերլուծել կառավարման բնագավառում առաջացած խնդիրները և առաջարկելու համարժեք լուծումներ, առանձնահատկությունները աուդիտ գիտության հիմնական համատեքստում:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/.

---

[1] Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

«Հաշվապահական հաշվառում, վերլուծություն և աուդիտ» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների գիտելիքների, հմտությունների առկայությունը

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը[2] և /կամ կոմպետենցիաները.

«Հաշվապահական հաշվառում, վերլուծություն և աուդիտ» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

1. Հաշվապահական հաշվառում, վերլուծություն և աուդիտ» առարկայի մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների տեսական հիմունքները,
2. իմանա տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն (տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվություն գտնելու և վերլուծելու ունակություն), ուսումնասիրման մեթոդական հիմքները
3. կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
4. տիրապետի հետազոտություններ կատարելու տարբեր մեթոդներին,

կարողանա վերլուծել և սինթեզել, ինքնուրույն աշխատել ծախսերի և եկամուտների, պաշարների ու ռեսուրսների հաշվառման տարբեր չափանիշների

5. կարողանա հաշվապահական հաշվառման ոլորտում ձեռքբերած գիտելիքները կիրառել պրակտիկայում,

- կարողանա հստակ գրանցել եկամուտների ձևավորման աղբյուրները և դրանց ծախսման ուղղությունները և հաշվեկշռել դրանք,
- կարողանա կատարել իրավիճակին համապատասխան ինքնուրույն և ճիշտ եզրահանգումներ:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

ԳԿ1 վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,
ԳԿ4 մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,
ԳԿ9 խնդիրների լուծում,
ԳԿ10 որոշումների ընդունում:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,
ՀԳԿ2 հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,
ՀԳԿ3 սովորելու ունակություն,
ՀԳԿ8 ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,
ԱԿ4 ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,
ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,
ԱԿ11 տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան

[2] http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf
Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,

ԱԿ14 տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների[3].

Հաշվապահական հաշվառում, վերլուծություն և աուդիտ» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել հաշվապահական հաշվառման և ֆինանսատնտեսական մասնագիտական գործունեության ընթացքում, ֆինանսական հետազոտական լաբորատորիաներում աշխատելու, նաև ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և ֆինանսավերլուծական բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	**Առկա ուսուցման համակարգ**	**Հեռակա ուսուցման համակարգ**
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարություն (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)		5 կրեդիտ/150 ժամ

Աշխատանքի տեսակը	ժամաքանակ	ժամաքանակ
Դասախոսություն		10
Գործնական աշխատանք		10
Սեմինար պարապմունք		
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք		130
Ընդամենը		150
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)		քննություն

7. <u>Ուսումնական աշխատանքների տեսակները</u>[4] .
   - **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետնողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ

[3] Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

[4] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:

- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:
- **Սեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Սեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:

  Սեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակությանհարցադրումների և պատասխանների մասին:

- **Լաբորատոր աշխատանքները** նպաստում են տեսական նյութի առավել լավ յուրացմանը և ամրապնդմանը: Լաբորատոր աշխատանքները նպատակ ունեն ամրապնդելու ուսումնասիրվող թեմաների տեսական դրույթները, ուսանողներին ուսուցանելու փորձարարական հետազոտությունների մեթոդները, հաղորդելու ինքնուրույն վերլուծության, տվյալների ամփոփման, լաբորատոր սարքավորումների, համակարգիչների, սարքերի, էլեկտրոնային ծրագրերի հետ աշխատելու փորձ և հմտություններ: Լաբորատոր աշխատանքն անցկացման համար ուսանողը պարտավոր է ուսումնասիրել թեմային վերաբերող տեսական նյութը (դասախուսւոթյուն, համապատասխան գրականություն) և փորձի, հետազոտության մեթոդոլոգիան:

  Դասախոսի հսկողությամբ ուսանողը իրականացնում է փորձը, հետազոտությունը, գրանցում է արդյունքները և կատարում (գրանցում) համապատասխան եզրա-կացություն

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են[5]՝

  - <u>**Ռեֆերատ**</u> – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
  - <u>**Գործարար խաղեր**</u> – պայմանական իրավիճակներում սոցիալ-տնտեսական համակարգերի և մարդկանց մասնագիտական գործունեության կառավարման գործընթացների նմանակեղծային մոդելավորում՝ առաջացող հիմնախնդիրների ուսումնասիրման և լուծման նպատակով:
  - <u>**Էսսե**</u> – արձակ ստեղծագործություն՝ քննադատության և լրագրության ժանրի որևէ խնդրի ազատ վերլուծություն:
  - <u>**Կլոր սեղան**</u> – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
  - <u>**Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն**</u> – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
  - <u>**Նախագծերի մեթոդ**</u> – ուսումնաճանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:
  - <u>**Հարցի նախապատրաստման մոդել**</u> –կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
  - <u>**Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում**</u> – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
  - <u>**Աշխատանքային տետր**</u> – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
  - <u>**Զեկույց**</u> – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
  - <u>**Հարցազրույց**</u> – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

8. **Դասավանդման մեթոդներներն են՝**[6] հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր….

---

[5] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

[6] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են**[7]՝ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում….

[7] Ներկայացված են օրինակներ։ Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել։

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների[8].

հ/հ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	Հաշվապահական հաշվառման էությունը, մեթոդները: Հաշվեկշիռ և կրկնակի գրանցում	2		2		
	Հաշվապահական հաշիվների գրանցման կարգը: Հաշվային պլան					
2.	Ֆինանսական և հաշվապահական հաշվետվություններ	2		2		
	Բանկային գործունեության, հիմնական միջոցների և ներդրումային գույքի հաշվառումը					
3.	Դրամական միջոցների և պարտավորությունների հաշվառումը	2		2		
	Ֆինանսական միջոցների հաշվառումը և հաշվետվությունը					
4.	Պաշարների և պետական շնորհների հաշվառումը	2		2		
5.	Միջանկյալ, ընթացիկ և տարեկան հաշվետվություններ	2				
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		10		8		132

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	,Հաշվապահական հաշվառում ՀՊՏԻ-Երևան	2002
2.	,Կազմակերպությունների ֆինանսատնտեսական գործունեության հաշվապահական	2001

[8] Նման է օրացուցային պլանին

	հաշվառման հաշվային պլան՛ Երևան	
3	,Հարկ վճարողի սեղանի գիրքե Ա. Ալավերդյան Երևան	2007
4	,Կառավարչական հաշվառման հիմունքներե Ճուղուրյան Ա. Երևան	2003
5	,Հաշվապահական հաշվառում Ա. Սարգսյան, ԵՊՏԻ-Երևան	2004
6	,Հաշվապահական հաշվառման տեսությունե Կարզանյան Կ., Երևան	2003
7	,Հաշվապահական հաշվառում Թաթուլ Մովսիսյան	2015
8	, ՀՀ օրենքը հաշվապահական հաշվառման մասին Երևան	2002թ
9	,ՀՀ հաշվապահական ստանդարտներ Երևան	2012
10	,ՀՀ հաշվային պլանե Երևան	2012
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Белокрылова О.С., Теория переходной экономики, М.,	1993.
2.	Кирцнер И., Конкуренция и предпринимательство, М.,.	2001
3	,Основы предпринимательского делаե Ю. М. Осипов-Москва	1992
4	,Управление экономикойե Б. А. Райзберг, Р. А. Фатьутдинов-Москва	1999
5	Белокрылова О.С., Теория переходной экономики, М.,	1993.
6	Кирцнер И., Конкуренция и предпринимательство, М.	2001
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Գրականություն[9]
1.	Հաշվապահական հաշվառման էությունը, մեթոդները: Հաշվեկշիռ և կրկնակի գրանցում*	.Հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող իրավական ակտերը 2.հաշվապահական հաշվառման կարգավորումը 3.ֆինանսական հաշվետվությունները 4.ֆինանսական հաշվետվությունների տարրերը 5.Ֆինանսական հաշվետվությունների տարրերի ճանաչումը 6.հաշվապահական հաշիվների համակարգ, կրկնակի գրանցում	2	

[9] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

	Հաշվապահական հաշիվների գրանցման կարգը: Հաշվային պլան*	1.Գնահատում 2.Կալկուլյացիա Կազմակերպության ղեկավարի իրավունքները հաշվապահական հաշվառման կազմակերպման գործում 3.Պարտականությունները հաշվապահական հաշվառման կազմակերպման գործընթացում 4.Սկզբնական հաշվապահական հաշվառման փաստաթղթերը 5.Հա՛շվապահական հաշվառման գրանցամատյանները 6.Ստորագրության իրավունքը հաշվապահական հաշվառման փաստաթղթերում 7.Ակտիվների և պարտավորությունների գույքագրումը 8.Հաշվապահական տեղեկատվության գաղտնիությունը 9.Հաշվապահական հաշվառման փաստաթղթերի գաղտնիությունը		
2.	Ֆինանսական և հաշվապահական հաշվետվություններ*	1.Ֆինանսական հաշվետվությունների կազմանը ներկայացվող պահանջներ: 2.Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը 3.Ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակումը 4.Պատասխանատվությունը հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող իրավական ակտերի պահանջների խախտման դեպքում	2	
	Բանկային գործունեության, հիմնական միջոցների և ներդրումային գույքի հաշվառումը*	1.Բանկային քաղաքականություն 2.Նպատակը 3.Գործողության ոլորտը 4.Սահմանումներ 5.Արժեզրկված ակտիվի որոշումը, 6.Փոխհատուցվող գումարի չափում 7.Վաճառքի զուտ գին 8.Օգտագործման արժեք		
3.	Դրամական միջոցների և պարտավորություններ ի հաշվառումը*	1.Դրամական միջոցների ապագա հոսքերի գնահատումների կառուցվածքը 2.Արտարժույթով դրամական միջոցների ապագա հոսքերը 3.Զեղչման դրույք 4.Արժեզրկումից կորստի ճանաչումն ու չափումը 5.Դրամաստեղծ միավորներ 6.Այն դրամաստեղծ միավորի որոշումը, որին պատկանում է ակտիվը 7.Դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարը ԵՎ հաշվեկշռային	2	

		արժեքը 8.Գուդվիլ 9.Կորպորատիվ ակտիվներ Նպատակը 10.Գործողության ոլորտը 11.Սահմանումներ		
	Ֆինանսական միջոցների հաշվառումը և հաշվետվությունը	1.Եկամուտների և ծախսերի հաշվառումը 2.Եկամուտների և ծախսերի հաշվառումը 3.Բացահայտում 4.Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության բացահայտում 5.Տոկոսադրույքի ռիսկ 6.Պարտքային ռիսկ 7.Իրական արժեք 8.Իրական արժեքը գերազանցող գումարով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ 9.Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջերԱ 10.Անցումային դրույթներ 11.Սահմանումներ 13.Սեփական կապիտալի գործիքներ 13.Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	2	
4.	Պաշարների և պետական շնորհների հաշվառումը*	1.Պարտավորություններ և սեփական կապիտալ 2.Արտոնյալ բաժնետոմսեր 3.Բաղադրյալ ֆինանսական գործիքներ 4.Սեփական կապիտալի բաղադրիչի գնահատումը մնացորդային եղանակով 5.Սեփական կապիտալի բաղադրիչի գնահատումը, օպցիոնի գնորոշման մոդել	2	
5.	Միջանկյալ, ընթացիկ և տարեկան հաշվետվությու ններ*	1.Ակտիվներին և եկամուտներին վերաբերվող շնորհների հաշվառումը, բացահյտումը և ճանաչումը: Ընթացիկ և ոչ ընթացիկ պահուստների հաշվառումը 2.Շահութահարկի հաշվառումը, եկամուտների և նվազեցումների ճանաչումը, 3.Բյուջեի հանդեպ պարտավորությունների հաշվառումը, շահաբաժինների գծով մասնակիցների կրեդիտորական պարտքերի հաշվառումը	2	

		4.Պրակտիկ օրինակների քննարկումներ և հաշվապահական խնդիրների լուծումների քննարկումներ. 5.հաշվապահական միջանցիկ խնդիր, ներկա արժեքի աղյուսակ, անուիտետի աղյուսակ, 6.նոր հաշվապահական հաշվառման հաշիվների պլան:		

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[10]
1.	Հաշվապահական հաշվառման էությունը, մեթոդները: Հաշվեկշիռ և կրկնակի գրանցում*	1.Հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող իրավական ակտերը 2.հաշվապահական հաշվառման կարգավորումը 3.ֆինանսական հաշվետվությունները 4.ֆինանսական հաշվետվությունների տարրերը 5.Ֆինանսական հաշվետվությունների տարրերի ճանաչումը 6.հաշվապահական հաշիվների համակարգ կրկնակի գրանցում*	2	գրավոր	
	Հաշվապահական հաշիվների գրանցման կարգը: Հաշվային պլան	1.Գնահատում 2.Կալկուլյացիա Կազմակերպության ղեկավարի իրավունքները հաշվապահական հաշվառման կազմակերպման գործում 3.Պարտականությունները հաշվապահական հաշվառման կազմակերպման գործընթացում 4.Սկզբնական հաշվապահական հաշվառման փաստաթղթերը 5.Հա՛շվապահական հաշվառման գրանցամատյանները 6.Ստորագրության իրավունքը հաշվապահական հաշվառման փաստաթղթերում 7.Ակտիվների և պարտավորությունների գույքագրումը 8.Հաշվապահական տեղեկատվության գաղտնիությունը 9.Հաշվապահական հաշվառման փաստաթղթերի գաղտնիությունը*		բանավոր	
2	Ֆինանսական և հաշվապահա կան հաշվետվություններ*	1.Ֆինանսական հաշվետվությունների կազմանը ներկայացվող պահանջները 2.Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը 3.Ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակումը 4.Պատասխանատվությունը հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող իրավական ակտերի պահանջների խախտման	2	գրավոր	

[10] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		դեպքում*			
	Բանկային գործունեության, հիմնական միջոցների և ներդրումային գույքի հաշվառումը*	1.Բանկային քաղաքականություն 2.Նպատակը 3.Գործողության ոլորտը 4.Սահմանումներ 5.Արժեզրկված ակտիվի որոշումը 6.Փոխհատուցվող գումարի չափում 7.Վաճառքի զուտ գին 8.Օգտագործման արժեք*		բանավոր	
3.	Դրամական միջոցների և պարտավորությունների հաշվառումը*	1.Դրամական միջոցների ապագա հոսքերի գնահատումների կառուցվածքը 2.Արտարժույթով դրամական միջոցների ապագա հոսքերը 3.Զեղչման դրույք 4.Արժեզրկումից կորստի ճանաչումն ու չափումը 5.Դրամաստեղծ միավորներ 6.Ակտիվին պատկանող դրամաստեղծ միավորի որոշումը 7.Դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարը և հաշվեկշռային արժեքը 8.Գուդվիլ 9.Կորպորատիվ ակտիվներ Նպատակը 10.Գործողության ոլորտը*	2	բանավոր	
	Ֆինանսական միջոցների հաշվառումը և հաշվետվությունները*	1.Եկամուտների և ծախսերի հաշվառումը 2.Բացահայտում 3.Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության բացահայտում 4.Տոկոսադրույքի ռիսկ 5.Պարտքային ռիսկ 6.Իրական արժեք 7.Իրական արժեքը գերազանցող գումարով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ 8.Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջերԱ 9.Անցումային դրույթներ 10.Սեփական կապիտալի գործիքներ 11.Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ*		գրավոր	
4.	Պաշարների և պետական շնորհների հաշվառումը*	1.Պարտավորություններ և սեփական կապիտալ 2.Արտոնյալ բաժնետոմսեր 3.Բաղադրյալ ֆինանսական գործիքներ 4.Սեփական կապիտալի բաղադրիչի գնահատումը մնացորդային եղանակով 5.Սեփական կապիտալի բաղադրիչի գնահատումը օպցիոնի գնորոշման մոդելը*	2	բանավոր	
	Միջանկյալ, ընթացիկ և տարեկան հաշվետվություններ*	1.Ակտիվներին և եկամուտներին վերաբերվող շնորհների հաշվառումը, բացահյտումը և ճանաչումը, Ընթացիկ և ոչ ընթացիկ պահուստների հաշվառումը 2.Շահութահարկի հաշվառումը, եկամուտների և նվազեցումների ճանաչումը,		գրավոր	

		3.Բյուջեի հանդեպ պարտավորությունների հաշվառումը, շահաբաժինների գծով մասնակիցների կրեդիտորական պարտքերի հաշվառումը 4.Պրակտիկ օրինակների քննարկումներ և հաշվապահական խնդիրների լուծումների քննարկումներ. 5.Հաշվապահական միջանցիկ խնդիր, ներկա արժեքի աղյուսակ, անուիտետի աղյուսակ:*			

12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[11]
1.					
2.					

12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը[12]	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն[13]
1.						
2.						
3.						

[11] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն
[12] Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը
[13] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում[14]

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	115
Նյութեր գործնական աշխատանքների համար	խնդիրնրչ
Սարքեր, սարքավորումներ	Սմարթ գրատախտակ
Համակարգչային ծրագրեր	ՀԾ
Այլ	

[14] Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի[15]:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝առավելագույնը 20 միավոր,
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է քննությամբ:

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 քննության

---

[15]«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի

1.Հաշվապահական հաշվառման բովանդակությունը, դասընթացի էությունը և կապը մյուս գիտությունների հետ
2. Հաշվապահական հաշվառման գործառույթները և սկզբունքները
3. Տնտեսական հաշվառման չափորոշիչները
4. Տնտեսական հաշվառման տեսակները
5. Կազմակերպությունների ակտիվները և նրանց գոյացման աղբյուրները
6. Հաշվապահական հաշվառման մեթոդը, նրա հիմնական տարրերը և վարման կանոնները
7. Հաշվապահական հաշվեկշռի կառուցվածքը և բովանդակությունը
8. Տնտեսական գործառնությունների հետևանքով հաշվեկշռում տեղի ունեցող փոփոխությունները
9. Հաշվապահական հաշվառման հաշիվներ
10. Կրկնակի գրանցման եղանակ
11. Սինթետիկ և անալիտիկ հաշվառում
12. Ակտիվների և պարտավորությունների գրանցում, կալկուլյացիա
13. Հաշվապահական հաշիվների դասակարգումը
14. Հաշվապահական հաշվառման հաշիվների պլան
15. Հաշվապահական և ֆինանսական հաշվետվություններ
16. Հաշվապահական հաշվետվությունների տեսակները
17. Հիմնական միջոցների հաշվառման չափանիշները
18. Հիմնական միջոցների մաշվածության հաշվառումը
19. Հիմնական միջոցների հաշվառման հիմնական թղթակցությունները
20. Ոչ նյութական ակտիվների սահմանումը, դասակարգումը և գնահատումը
21. Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիայի հաշվառումը
22. Ոչ նյութական ակտիվների հաշվառման հիմնական թղթակցությունները
23. Ներդրումային գույքի սահմանումը, դասակարգումը, սկզբնական չափումը և ճանաչումը
24. Ներդրումային գույքի օտարման հաշվառումը
25. Վարձակալության սահմանումը և դասակարգումը
26. Ֆինանսական և գործառնական վարձակալության հաշվառումը
27. Վաճառք հետադարձ վարձակալությամբ գործարքի հաշվառումը
28. Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և ճանաչումը
29. Ֆինանսական ակտիվների չափման և արժեզրկման հաշվառումը
30. Ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվների հեջավորման հաշվառումը
31. Դեբիտորական պարտքերի ֆակտորինգ
32. Պաշարների սահմանումը, դասակարգումը և գնահատումը
33. Նյութերի պահեստային և ելքագրման հաշվապահական հաշվառումը
34. Արագամաշ առարկաների հաշվառման առանձնահատկությունները
35. Անավարտ և պատրաստի արտադրանքի հաշվառումը
36. Գործառնական գործունեությունից դեբիտորական պարտքերի հաշվառումը
37. Դեբիտորական պարտքերի հնարավոր կորուստների պահուստի հաշվառումը
38. Առհաշիվ տրված գումարների հաշվառումը
39. Դրամարկղային գործառնությունների հաշվառումը

40. Հաշվարկային հաշվի գործառնությունների հաշվառումը
41. Արտարժութային հաշվի գործառնությունների հաշվառումը
42. Եկամուտների և ծախսերի հաշվառումը
43. Արտադրանքի, աշխատանքների և ծառայությունների իրացումից հասույթի ճանաչումը
44. Գործառնական այլ և ոչ գործառնական եկամուտների հաշվառումը
45. Գործառնական գործունեության ծախսերի հաշվառումը
46. Սեփական կապիտալի բաղադրիչները
47. Կանոնադրական և պահուստային կապիտալների հաշվառումը
48. Ակտիվների վերագնահատումից և վերաչափումից տարբերությունների հաշվառումը
49. Կուտակված շահույթի ձևավորման և օգտագործման հաշվառումը
50. Ֆինանսական պարտավորությունների սահմանումը, դասակարգումը և ճանաչումը
51. Երկարաժամկետ վարկերի և փոխառությունների գծով պարտավորությունների հաշվառումը
52. Կարճաժամկետ վարկերի և փոխառությունների գծով պարտավորությունների հաշվառումը
53. Գնումների գծով կրեդիտորական պարտքերի գծով հաշվառումը
54. Աշխատավարձի և աշխատակիցների այլ կարճաժամկետ հատուցումների գծով կրեդիտորական պարտքերի հաշվառումը
56. Բյուջեի հանդեպ պարտավորությունների հաշվառումը
57. Շահաբաժինների գծով մասնակիցներին և այլ ընթացիկ կրեդիտորական պարտքերի հաշվառումը
58. Ոչ ընթացիկ և ընթացիկ պահուստների հաշվառումը

14.4. Գնահատման չափանիշները[16].

- Տեսական գիտելիքները:
- Գործնական աշխատանքները:
- Սեմինար պարապմունքները:
- Լաբորատոր աշխատանքները
- Ինքնուրույն աշխատանքը:

[16] Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն՝ 041301.00.6, Կառավարում
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 041301.01.6,Կառավարում(ըստ ոլորտի)
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ կառավարման բակալավր
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2025

Հեռակա ուսուցման համակարգ

<table>
<tr><td>Դասընթացի թվանիշը, անվանումը</td><td colspan="4">ԷԻԿ/բ-011 Հաշվապահական հաշվառում և աուդիտ</td></tr>
<tr><td>Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը</td><td colspan="4">5 կրեդիտ</td></tr>
<tr><td>Ուսումնառության տարի / կիսամյակ</td><td colspan="4">4-րդ տարի,, 1 -ին կիսամյակ</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Ժամերի բաշխումը</td><td rowspan="4">Լսարանային</td><td rowspan="4">20</td><td>Դասախոսություն</td><td>10</td></tr>
<tr><td>Սեմինար</td><td></td></tr>
<tr><td>Լաբորատոր աշխատանք</td><td></td></tr>
<tr><td>Գործնական աշխատանք</td><td>10</td></tr>
<tr><td>Ինքնուրույն</td><td colspan="3">130</td></tr>
<tr><td>Ընդամենը</td><td colspan="3">150</td></tr>
<tr><td>Ստուգման ձևը</td><td colspan="4">Քննություն, ընթացիկ քննություն</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի նպատակը</td><td colspan="4">Դասընթացի նպատակն է բացահայտել ձեռնարկչատիրական գործունեության ոլորտում հաշվապահական հաշվառման և աուդիտի դասավանդման մեթոդները, ստեղծել նախադրյալներ յուրացնելու հաշվապահական համակարգերը:
▪ ձեռնարկչատիրական գործունեության ոլորտում հաշվապահական հաշվառման և աուդիտի զարգացման օրինաչափություննների վերաբերյալ գիտելիքների փոխանցում ուսանողներին:
▪ ձեռնարկության հաշվեկշռում թույլատրելի ծախքերի ընդգրկման կարգը, ձեռնարկության սեփական և փոխառու միջոցների ներդրման, շահույթի հաշվարկման չափանիշների հետազոտության շրջանակներում հմտությունների և կարողությունների ձևավորում ուսանողների մոտ:
▪ ձեռնարկությանը պատկանող նյութական արժեքների և սեփական միջոցների համեմատության և վերլուծելու ունակությունների ձեռքբերում ուսանողների կողմից:
▪ հաշվապահական համակարգի օղակների և ֆինանսական վերահսկողության ձևերի վերլուծելու կարողությունների ձևավորում տարբեր իրավիճակներում:</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի վերջնարդյունքները</td><td colspan="4">Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.

Գիտելիք
1.Հաշվապահական հաշվառում, վերլուծություն և աուդիտ»</td></tr>
</table>

	առարկայի մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների տեսական հիմունքները, 2.իմանա տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն (տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվություն գտնելու և վերլուծելու ունակություն), ուսումնասիրման մեթոդական հիմքները *Հմտություն* 1.տիրապետի հետազոտություններ կատարելու տարբեր մեթոդներին *Կարողունակություն* 1.կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում 2.կարողանա հաշվապահական հաշվառման ոլորտում ձեռքբերած գիտելիքները կիրառել պրակտիկայում 3.կարողանա հաշվապահական հաշվառման ոլորտում ձեռքբերած գիտելիքները կիրառել պրակտիկայում, 4.կարողանա հստակ գրանցել եկամուտների ձևավորման աղբյուրները և դրանց ծախսման ուղղությունները և հաշվեկշռել դրանք, 5.կարողանա կատարել իրավիճակին համապատասխան ինքնուրույն և ճիշտ եզրահանգումներ:
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1 Հաշվապահական հաշվառման էությունը, մեթոդները: Հաշվեկշիռ և կրկնակի գրանցում Թեմա 2 Հաշվապահական հաշիվների գրանցման կարգը: Հաշվային պլան Թեմա 3 Ֆինանսական և հաշվապահական հաշվետվություններ Թեմա 4 Բանկային գործունեության, հիմնական միջոցների և ներդրումային գույքի հաշվառումը Թեմա 5 Դրամական միջոցների և պարտավորությունների հաշվառումը Թեմա 6 Ֆինանսական միջոցների հաշվառումը և հաշվետվությունը Թեմա 7 Պաշարների և պետական շնորհների հաշվառումը Թեմա 8 Միջանկյալ, ընթացիկ և տարեկան հաշվետվություններ
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Գնահատումն իրականացվում է «ՎՊՀ ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ»-ին համապաասխան: https://new.vsu.am/karg/2022/%D4%B3%D5%B6%D5%A1%D5%B0%D5%A1%D5%BF%D5%B4%D5%A1%D5%B6%20%D5%AF%D5%A1%D6%80%D5%A3.pdf

Գրականություն	Պարտադիր- 1. Հաշվապահական հաշվառում ՀՊՏԻ-Երևան 2002 2.Կազմակերպությունների ֆինանսատնտեսական գործունեության հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլան՛ Երևան 2001 3.Հարկ վճարողի սեղանի գիրքե Ա. Ալավերդյան Երևան 2007 4.Կառավարչական հաշվառման հիմունքներե Ճուղուրյան Ա. Երևան 2003 5.Հաշվապահական հաշվառում Ա. Սարգսյան, ԵՊՏԻ-Երևան 2004 6.Հաշվապահական հաշվառման տեսությունե Կարգանյան Կ., Երևան 2003 7.Հաշվապահական հաշվառում Թաթուլ Մովսիսյան 2015 8.ՀՀ օրենքը հաշվապահական հաշվառման մասին Երևան 2002 9.ՀՀ հաշվապահական ստանդարտներ Երևան 2012 10.ՀՀ հաշվային պլանե Երևան 2012 Լրացուցիչ- 1. Белокрылова О.С., Теория переходной экономики, М., 1993. 2. Кирцнер И., Конкуренция и предпринимательство, М.,. 2001 3. Основы предпринимательского делаե Ю. М. Осипов-Москва 1992 4. Управление экономикойե Б. А. Райзберг, Р. А. Фатьутдинов-Москва 1999 5. Белокрылова О.С., Теория переходной экономики, М., 1993. 6. Кирцнер И., Конкуренция и предпринимательство, М. 2001